

Стратегічний план інформатизації України

1 Вступ

За останні кілька років виконано значний обсяг робіт з інформатизації діяльності окремих державних органів, який сформував необхідний базис розвитку. Однак, відсутність єдиного центру координації побудови електронного суспільства і уряду, відсутність єдиної електронної системи ідентифікації громадян, єдиного інформаційного простору, регламентів і стандартів обміну даними, механізмів доступу до публічної інформації та адміністративних послуг засобами телекомунікацій є суттєвою перешкодою для побудови сучасного інформаційного суспільства.

При вирішенні даних проблем необхідно врахувати існуючий стан інформатизації країни, зберігши існуючі досягнення. Відповідно виконання плану побудови сучасного інформаційного суспільства має передбачати наявність адаптаційного перехідного періоду.

Група компаній «Am-soft» (далі – «Am-soft», компанія) працює на ринку ІТ України більше 14 років. Протягом даного часу компанія реалізувала понад 90 програмних продуктів, які експлуатуються в державному, комерційному та соціальному секторах.

Сьогодні, будучи не самою великою ІТ-компанією України, «Am-soft» є найбільшою компанією, що виконує повний цикл розробки програмного забезпечення з дотриманням високого рівня якості.

Компанією накопичено величезний досвід з реалізації високонавантажених, багаторівневих інформаційно-аналітичних систем і рішень в областях:

- товарно-матеріального, бухгалтерського, фінансового та кадрового обліку;
- автоматизації судових процесів;
- автоматизації корпоративних процесів;
- електронного урядування та електронного суспільства;
- соціометричних досліджень;
- мобільних та порталних застосувань;
- електронних сервісів;
- управління і розподілу прав і повноважень;
- електронного документообігу;
- електронної звітності;
- криптографічних перетворень та захисту інформації;
- електронного цифрового підпису;
- електронних торгів;
- сервісних шин підприємств;
- автоматизації земельного кадастру;
- автоматизації агропромислових процесів — Реєстр тварин та Реєстр документів на зерно;
- автоматизації процесів юстиції — Реєстр прав на нерухоме майно, Реєстр обмежень, Реєстр актів цивільного стану, Реєстр виконавчих проваджень, Реєстр довіреностей, Реєстр спадкових справ, Реєстр ліцензій, Реєстр юридичних осіб і фізичних осіб підприємців, Реєстру дозвільних документів і т.д.

Накопичений досвід дозволяє компанії бути флагманом інформатизації України і ефективно реалізовувати кращі світові практики, аналіз яких дозволив компанії сформулювати перелік базових компонентів інформатизації, реалізація яких приведе Україну до лідерів інформатизації та побудови Електронного уряду.

Не чекаючи законодавчих ініціатив, компанія вже веде роботи зі створення компонентів, частина яких реалізована та готова до впровадження, частина має реалізовані прототипи або перебуває у стані розробки.

2 Слайд 2 Вихідна ситуація

Світовим інформаційним суспільством сформовано декілька показників процесів інформатизації й побудови електронного урядування:

1. Відсоток надання державних послуг у електронній формі.
2. Чотири стадії зрілості інформатизації.

За даними міжнародних експертів, Україна входить до переліку 94 країн, що забезпечують надання державних послуг в електронній формі від 0 до 33%.

Аналізуючи прогрес України у розрізі чотирьох стадій, вочевидь виконання 1-ї стадії та знаходження України в процесі виконання 2-ї стадії, 2-ї її частини.

Дана інформація надає розуміння вектору подальшого руху України з інформатизації для наближення та випередження кращих світових практик.

3 Слайд 3-5 Вихідна ситуація

Говорячи про конкретні задачі, що підлягають вирішенню, слід відзначити потребу у реорганізації підходів до збору, збереження та використання даних у державних інформаційних ресурсах. На поточний момент:

- В Україні більше 270 відомчих баз даних (БД), що не взаємодіють між собою.
- Наявне масове дублювання інформації, суттєві розбіжності між різними БД, дублювання процедур збору даних.
- Відсутні стандарти, протоколи та регламенти автоматизованого, захищеного обміну інформацією.

Іншою задачею, що потребує вирішення, є однозначна ідентифікація громадян у комплексі систем електронного урядування. На поточний момент:

- Неможливо однозначно ідентифікувати громадянина у комплексі інформаційних систем. Тобто, одна система жодним чином не може однозначно надати відомості іншій системі по певній особі.
- Практично усі системи дублюють інформацію щодо особи у розрізі тих чи інших процесів.
- Громадяни постійно багаторазово надають персональні дані державним установам.
- Жодним чином неможливо сформувати консолідований інформаційний образ особи, у розрізі різних процесів його життєдіяльності.

Потребують вирішення задачі уніфікації та впровадження електронного документообігу та архівної справи, серед яких:

- Низький рівень контролю виконавської дисципліни.
- Обмін паперовими документами між відомствами відбувається протягом декількох робочих днів.
- Формальне дублювання паперового обігу документів у системах документообігу відомств.
- Ручний режим роботи з документами архіву;
- Не стандартизовані процедури передачі та архівного зберігання електронних документів.

4 Слайд 6 Єдиний інформаційний простір

Реалізацію проекту зазначеного масштабу доцільно здійснювати на базі хмарних технологій, які дозволять використати потужності «державного хмарного» Центру Обробки Даних (ЦОД) з подальшою перспективою його розвитку. У «хмарі» будуть розміщені всі обчислювальні ресурси (мережі передачі даних, сервери, пристрої зберігання даних, додатки і сервіси тощо), які можуть, за рахунок моделі роботи хмарних технологій, оперативно надаватись кінцевим користувачам, розробникам додатків і сервісів, архітекторам інформаційно-комунікаційних технологій в межах розбудови електронного уряду.

Ключовими елементами архітектури електронного урядування є система електронної взаємодії інформаційних ресурсів та загальнодержавний зовнішній електронний документообіг.

Система електронної взаємодії інформаційних ресурсів забезпечить організацію єдиного інформаційного простору для автоматизованого обміну даними між державними та приватними інформаційними ресурсами в електронній формі через мережу Інтернет та НСКЗ з використанням загальноприйнятих у світовій практиці підходів до побудови аналогічних систем.

Для побудови цілісного електронного документообігу органів влади, необхідною є реалізація єдиної системи міжвідомчого електронного документообігу, який забезпечить обмін електронними документами та електронними інформаційними повідомленнями між системами електронного документообігу відомств, в тому числі, з метою надання державних послуг та виконання державних функцій в електронній формі.

З метою уніфікації процесів документообігу органів державної влади, зменшення витрат на побудову окремих систем документообігу в державних органах, інтеграції з загальнодержавним зовнішнім електронним документообігом, необхідним є впровадження типової системи електронного документообігу, яка забезпечить можливості ефективного інформаційного забезпечення управлінського апарату, засобів контролю та виконання управлінських рішень.

У якості електронного ідентифікатора громадянина пропонується використання електронного паспорту, а саме — системного ідентифікатора паспорта громадянина, який у відповідності до Закону України про «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» міститиме безконтактний електронний носій для внесення персональних даних, біометричних даних, параметрів та іншої інформації про особу, який дозволяє здійснювати комплекс заходів, пов'язаних з ідентифікацією особи. Доступ до даних безконтактного електронного носія здійснюється лише за згодою його власника та введення ним індивідуального секретного паролю, відомого лише власнику.

З метою вирішення іншої ключової задачі Системи — ідентифікації громадян, буде використано компонент «Сервіс ідентифікації», що здійснює ідентифікацію громадян за власними даними або даними Єдиного державного демографічного реєстру (далі — ЄДДР) (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5492-17>), зчитуючи необхідну інформацію з e-ID. Зчитування інформації буде здійснюватись за принципами необхідної достатності, тобто Система отримує з e-ID та ЄДДР виключно ту інформацію, яка необхідна для виконання поточної дії. Окрім функцій ідентифікації буде здійснюватись перевірка прав та повноважень громадян, державних службовців й інших суб'єктів Системи на виконання тієї чи іншої дії, протидію цифровим зловживанням тощо. Облік додаткових повноважень, що не можуть бути визначені за даними ЄДДР, буде автоматизовано компонентом «Сервіс ідентифікації».

Функціональний простір громадянина після проходження ідентифікації доцільно організувати за принципом персонального кабінету, сконцентрувавши в ньому усі доступні можливості користувача та інформаційні сервіси. Запити, звернення громадянина, документи мають

супроводжуватись електронним цифровим підписом (далі — ЕЦП¹) з метою надання юридичної сили його діям (у відповідності до норм ЗУ «Про електронні документи та електронний документообіг», джерело: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>). Результати звернень та запитів, результуючі документи тощо з цією ж метою аналогічно будуть супроводжуватись ЕЦП відповідальних посадових осіб.

З метою забезпечення прозорості та ефективності у взаємовідносинах між громадянами та владою, для народних депутатів усіх рівнів та інших державних службовців будуть створені спеціалізовані електронні офіси, що забезпечать можливість доступу до визначених інформаційних елементів Системи, у тому числі для обробки звернень та запитів громадян, прийнятті участі в обговореннях та спілкуванні, ведення електронних записів на прийом, звітності щодо власних дій тощо.

Зважаючи на поточний рівень інформатизації країни вкрай гостро постає необхідність у територіально розподіленій мережі публічних центрів доступу до Системи, яка дозволить громадянам, що не мають можливості роботи з Системою на власних персональних комп'ютерах, мати доступ до зазначених механізмів електронного урядування. Розвиток такої мережі має будуватись на існуючих інфраструктурних елементах, наприклад, поштових відділеннях, центрах електрозв'язку тощо.

З метою уніфікації процесів документообігу органів державної влади, зменшення витрат на побудову окремих систем документообігу в державних органах, інтеграції з загальнодержавним зовнішнім електронним документообігом, необхідним є впровадження типової системи електронного документообігу, яка забезпечить можливості ефективного інформаційного забезпечення управлінського апарату, засобів контролю та виконання управлінських рішень.

Системи електронної взаємодії інформаційних ресурсів та єдиної системи міжвідомчого електронного документообігу дозволять здійснити підключення до Системи існуючих інформаційних ресурсів ВРУ, КМУ, ЦВК тощо, а також до Державних реєстрів, у тому числі до Єдиного державного демографічного реєстру, СЕВ ОБВ та забезпечить однозначну ідентифікацію, рівень доступу та двосторонній обмін інформацією та документами.

---

¹ Передбачається використання ЕЦП на окремому носії

5 Слайд 7 Етапність впровадження

На слайді зображена умовна черговість впровадження елементів електронного урядування.

Безумовно, першочерговим є впровадження Системи електронної взаємодії електронних ресурсів та загальнодержавного зовнішнього електронного документообігу, що одразу після впровадження забезпечать можливість обміну даними та документами між усіма державними інформаційними системами та органами.

Другим етапом є впровадження ряду інформаційних систем, що реалізуватимуть основні елементи G2C:

- Електронний офіс;
- Персональний кабінет;
- Портал надання адміністративних послуг;
- Система обробки звернень громадян;

та супроводжуючі сервісні системи:

- Реєстр фізичних осіб (Єдиний демографічний реєстр);
- Єдина система ідентифікації громадян і суб'єктів господарювання;
- Комплекс загальнодержавних, відомчих класифікаторів і словників.

Заключним етапом є впровадження додаткових систем та сервісів, що завершать формування системи електронного урядування України:

- Пряма електронна демократія;
- Електронний парламент;
- Система розрахункових центрів державних органів;
- Єдиний державний реєстр апостилів;
- Типова система електронного документообігу;
- Система електронного запису на прийом для отримання послуг в державних органах;
- Єдина система електронних торгів та державних закупівель;
- Електронна звітність;
- Адресний реєстр;
- Система соціометричних досліджень;
- Реєстр державних службовців та кадрового резерву;
- Єдиний державний архів;
- Єдина система дистанційного навчання;
- Сайт контролю довіреностей;
- Загальнодержавний АЦСК;
- Довірена третя сторона;
- Типове порталне рішення державного органу та органу місцевого самоврядування.

6 Слайд 9-10 Основні компоненти: СЕВ ІР

З метою забезпечення взаємної ідентифікації компонентів Системи, організації захищеного інформаційного обміну між компонентами Системи пропонується застосування «Системи електронної взаємодії інформаційних ресурсів» (далі – СЕВ ІР), що є типовим представником програмного забезпечення типу ESB (Enterprise Service Bus – сервісна шина підприємства) з реалізованою криптографією, що відповідає національним стандартам.

СЕВ ІР у межах Системи забезпечить побудову фундаменту захищеного сервіс-орієнтованого простору роботи компонент Системи, можливість її вертикального та горизонтального масштабування, швидкого розширення та інтеграції як із новими компонентами Системи, так і з сторонніми компонентами поза межами ЦОД.

Увесь захищений інформаційний обмін між компонентами Системи та із зовнішніми компонентами буде здійснено виключно через СЕВ ІР. СЕВ ІР дозволить здійснити підключення до Системи існуючих інформаційних ресурсів ВРУ, КМУ, ЦВК тощо, а також до Державних реєстрів, у тому числі до Єдиного державного демографічного реєстру та забезпечить однозначну ідентифікацію та рівень доступу до використання інформації, яка зберігається та обробляється у зазначених інформаційних ресурсах.

СЕВ ІР характеризується наступними можливостями:

- автоматизований синхронний або асинхронний виклик веб-сервісів в розподілених ІР-мережах, статична маршрутизація повідомлень;
- стандартизовані методи забезпечення взаємодії (WS-I Profile, SOAP 1.2);
- реалізація механізмів уніфікованого обміну інформацією в електронній формі, без істотної зміни існуючих інформаційних систем;
- доступ до даних зі сторонніх інформаційних систем за допомогою готових типових або спеціально розроблених адаптерів;
- незалежність від платформ та постачальників веб-сервісів сторонніх інформаційних систем, які підключаються;
- забезпечення уніфікованих механізмів підключення постачальників та споживачів інформаційного обміну;
- обов'язкова взаємна аутентифікація компонентів інформаційного обміну, механізми контролю та керування, розподілу повноважень по використанню сервісів учасників інформаційного обміну;
- використання надійних засобів криптографічного захисту з доведеною стійкістю (єдиний стандартизований на території України алгоритм еліптичних кривих);
- гарантування цілісності та підтвердження автентичності інформації, що передається, з використанням юридично легітимних електронних цифрових підписів акредитованого центру сертифікації ключів;
- відслідковування доставки інформаційних повідомлень і протоколювання фактів інформаційного обміну;
- забезпечення прямого обміну інформацією між кінцевими точками обміну.

Впровадження СЕВ ІР забезпечить:

- організацію захищеного інформаційного обміну між компонентами електронного урядування;
- реалізацію функцій криптографічних перетворень у відповідності до національних стандартів;
- реєстрацію й облік систем та сервісів, що приймають участь у взаємодії, їх параметрів та налаштувань.;
- контроль й керування дозволами щодо міжсистемної взаємодії;

- протоколювання фактів взаємодії й відстеження потенційно небезпечних підключень та спроб несанкціонованого доступу;
- підтримку й контроль цільності структур даних, що передаються;
- шифрування й захист інформації з використанням засобів електронно-цифрового підпису згідно законодавства України;
- організацію уніфікованого підключення існуючих інформаційних систем різноманітних структур.

7 Слайд 11-12 Основні компоненти: Загальнодержавний зовнішній (міжвідомчий) електронний документообіг

Організація електронного документообігу є одним з основних етапів при вдосконаленні системи державного управління, побудові електронного урядування та наданні державних послуг в електронному вигляді.

Електронний документообіг при здійсненні владних повноважень є системою, що не тільки автоматизує процеси збору, перетворення, зберігання інформації, а й процеси управління: підготовку та прийняття рішень, контроль за їх виконанням, що в свою чергу демонструє рівень зрілості і ступеня готовності державної структури до ефективної роботи в сучасних умовах.

Безперервність руху електронного документу між міністерствами, відомствами, органами місцевого самоврядування забезпечується шляхом створення єдиної мережі електронної взаємодії за рахунок підключення до Системи електронної взаємодії електронних документообігів всіх органів влади.

Підключення до такої мережі можливо за наступними сценаріями:

1. Підключення власної системи документообігу (СЕД).
2. З використанням Типової системи електронного документообігу державних органів.
3. З використанням функціональних можливостей Системи електронної взаємодії електронних документообігів

Підтримка такого диференційованого підходу здійснення підключення зумовлена наступними факторами: на поточний час в органах влади існують потужні СЕД, які ефективно працюють на тисячі користувачів та надають повноцінні можливості щодо роботи з електронним документом. Для таких систем передбачена можливість їх інтеграції до мережі Загальнодержавного зовнішнього електронного документообігу. Але є і морально застарілі СЕД, які функціонально обмежують своїх користувачів, чим впливають на показники їх продуктивності. Для можливості підвищення цих показників необхідно впровадження Типової системи електронного документообігу державних органів або організація роботи безпосередньо у Системи електронної взаємодії електронних документообігів.

Система електронної взаємодії електронних документообігів забезпечує організацію швидкого цілісного електронного документообігу. Він ведеться за єдиними правилами та стандартами, об'єднує усі документи, у тому числі ті, що містять інформацію із обмеженим доступом.

Загальнодержавний зовнішній документообіг державних органів будується за схемою: всі взаємодіють з усіма. При використанні такої схеми логічним стає питання використання електронних цифрових підписів різних Акредитованих центрів сертифікації ключів (АЦСК), оскільки різні відомства можуть користуватись послугами різних АЦСК. Система електронної взаємодії не обмежує свої користувачів необхідністю використання електронного цифрового підпису тільки одного АЦСК, навпаки, Система може підтримувати будь-які Акредитовані центри сертифікації ключів України.

Для можливості використання актуальної та достовірної довідникової інформації при здійсненні органами влади владних повноважень та наданні державних послуг, Система електронної взаємодії електронних документообігів має можливість підключення до державних інформаційних ресурсів за допомогою Системи електронної взаємодії інформаційних ресурсів. Система електронної взаємодії інформаційних ресурсів забезпечує регламентоване багаторазове використання інформації, яка обробляється та зберігається у державних інформаційних ресурсах, та надає реальні можливості для зміни поточної організації роботи органів влади за рахунок відходу від формального виконання документів, що дозволить сконцентруватися на якості кінцевого продукту. Таким чином, необхідність

постійних запитів однієї та тієї ж інформації від зацікавлених осіб при здійсненні владних повноважень органами влади вже не є актуальною та вкрай необхідною.

Організація електронного документообігу без вирішення питань подальшого зберігання електронних документів може призвести до появи «білих плям» в історії України. Саме для попередження такої глобальної проблеми Система електронної взаємодії електронних документообігів надає можливості підготовки електронних документів, що циркулюють у СЕД або у Типовій системі електронного документообігу державних органів, для подальшої передачі до архівного підрозділу або Центрального Державного електронного архіву України. Для тих документів, для яких немає потреби у передачі на довгострокове або постійне зберігання, передбачена можливість знищення за актом.

Впровадження Загальнодержавного зовнішнього електронного документообігу забезпечить створення якісно нової юридично значущої форми взаємодії за моделями: «держава та громадяни» (government to citizen – G2C), «держава та бізнес» (government to business – G2B), «державні органи між собою» (government to government – G2G) за рахунок збереження всіх документів у єдиному інформаційному просторі, оперативності його передачі виконавцям, гарантованої доставки кореспондентам, міжвідомчого погодження проектів документів, прозорого контролю виконання документів та постійного моніторингу показників обробки документів різними органами влади, а саме: завжди можливо побачити на якій стадії обробки зараз знаходиться питання, що розглядається, час накладання резолюцій та підготовки відповіді, відслідкувати погодження та підпис.

Переваги:

1. Універсальність, відповідність вимогам держави, загальноприйнятим нормам.
2. Можливість диференційованого підключення органів влади до єдиної мережі електронного документообігу.
3. Забезпечення електронного документообігу у відомствах, у яких складна територіально-розподілена структура.
4. Організація ефективних комунікацій, колективної роботи та координація учасників документообігу.
5. Максимальна залученість усіх відповідальних осіб у формуванні електронного документообігу.
6. Можливість регламентованої взаємодії з інформаційними ресурсами.
7. Прискорення часу надання та підвищення якості послуг, що надаються органами влади.
8. Забезпечення інформаційної безпеки.
9. Проведення аналітичної обробки інформації.

8 Слайд 13-14 Сервіс ідентифікації

Основною метою Системи є організація унікальної ідентифікації суб'єктів інформаційного обміну-фізичних осіб (громадян, підприємців, службовців тощо) у зовнішніх інформаційних системах розширюваним переліком засобів ідентифікації. Система може служити єдиним засобом ідентифікації суб'єктів у будь-яких державних інформаційних системах.

Впровадження Сервісу ідентифікації забезпечує такі переваги:

- Система містить довідник унікально ідентифікованих суб'єктів інформаційного обміну-фізичних осіб та АРМ адміністрування Системи у вигляді веб-додатку.
- Система забезпечує перевірку прав доступу суб'єктів до виконання конкретних сервісів та прав, базуючись на механізмах «ролей» суб'єктів.
- На поточний момент кожен суб'єкт інформаційного обміну ідентифікується засобами ЕЦП АЦСК. У ході перевірки та накладання підписів залучається АЦСК, що видав ідентифікуючий суб'єкта ЕЦП, для перевірки чинності сертифікату суб'єкта обміну за протоколами OCSP/CRL відповідного АЦСК.
- Система підтримує механізми оновлення сертифікатів ЕЦП суб'єктів за наявності оновлених сертифікатів, та при заміні ЕЦП суб'єктів підтримує наявність декількох діючих ЕЦП суб'єктів від різних АЦСК.
- Система має можливості розширення засобів ідентифікації: електронний документ, Active Directory, соціальні мережі тощо.
- Система забезпечує можливості керування розподілом ролей з інших інформаційних систем (інтеграційних модулів таких систем), яким надано повноваження на адміністрування відповідної ролі.
- Система забезпечує підтримку сесій роботи ідентифікованих суб'єктів з обмеженим строком дійсності таких сесій з моменту останньої активності. Під останньою активністю розуміється остання дія сторонніх інформаційних систем щодо перевірки наявності сесії суб'єкта, перевірки повноважень суб'єкта (ролей) або отримання ідентифікаційних даних суб'єкта в межах сесії.
- Система враховує можливу появу окремого державного реєстру з ідентифікуючою інформацією суб'єктів (реєстр фізичних осіб, реєстр персональних даних, реєстр народонаселення тощо). При появі такого реєстру та унікального ідентифікатора суб'єкта у його межах, за даною Системою залишаються функції ідентифікації суб'єкта з отриманням ідентифікаційних даних суб'єкта з означеного перспективного реєстру.
- Система виконує протоколювання зовнішніх подій щодо ідентифікації суб'єкта у сторонніх інформаційних системах з її використанням та надає за запитом уповноважених органів звіт щодо переліку інформаційних систем та підстав у таких системах для отримання ідентифікаційних даних суб'єкта.
- Система підтримує процеси ідентифікації суб'єктів інформаційними системами, що використовують власні ідентифікатори суб'єктів.
- Система була розроблена з організацією слабкої зв'язності компонент системи, які можуть замінюватись та розширюватись окремо, з врахуванням взаємодії компонент між собою та з зовнішніми інформаційними системами засобами веб-сервісів.

10 Слайд 20 Інтеграція міністерств

На слайді, на прикладі Міністерства аграрної політики та продовольства України, відображено приклад інформатизації Державного органу у рамках реалізації електронного урядування.

Як правило, кожен державний орган має певний ряд процесів, автоматизація яких здійснюється шляхом використання певних інформаційних ресурсів: Реєстрів, веб-сайтів, внутрішніх облікової систем тощо.

Підключення державного органу до єдиного інформаційного простору забезпечить:

- Інтеграцію інформаційних ресурсів з метою обміну даними та документами, а отже розширення їх функціональних можливостей.
- Інтеграцію спеціалізованих систем до «персональних кабінетів» громадян та їх інтеграція з «сервісом інтеграції».
- Інтеграцію спеціалізованих систем до «електронних офісів» службовців даного державного органу та їх інтеграція з «сервісом інтеграції».
- Забезпечення державного органу типовими рішеннями за принципом SaaS у відповідності до потреб (типовий портал, система торгів, система проведення соціологічних досліджень тощо).
- Підключення до системи Загальнодержавного зовнішнього електронного документообігу, при необхідності, з наданням Типової системи електронного документообігу державних органів

11 Слайд 21 Результати інформатизації

Впровадження означених елементів інформатизації дозволить вирішені зазначені на початку доповіді проблем, а саме:

- Впровадження СЕВ ІР забезпечить обмін даними між усіма державними та приватними інформаційними ресурсами, у відповідності до єдиних стандартів, протоколів тощо, із забезпечення механізмів захисту у відповідності до чинних вимоги законодавства. Наявність інформаційного обміну у режимі реального часу виключить необхідність акумуляції у державних інформаційних системах додаткової інформації, яка вже накопичена у іншому інформаційному ресурсі і як наслідок буде доступна та при необхідності отримана за посилковим принципом.
- Сервіс ідентифікації дозволить вирішити проблему однозначної ідентифікації громадян у інформаційних системах держави, із забезпечення розподілу прав щодо їх функціональних можливостей та інформації до якої вони матимуть доступ.
- Впровадження загальнодержавного зовнішнього (міжвідомчого) електронного документообігу та типової системи електронного документообігу державних органів дозволить на державному рівні поступово відмовитись від паперового документообігу, підвищити загальну його ефективність.
- Запропоновані рішення дозволять побудувати потужну та сучасну систему електронного архіву, що дозволить вирішити поточні проблеми архіву й забезпечити можливість використання архівних даних у державних інформаційних ресурсах.
- Впровадження Системи електронної прямої демократії дозволить надати прозорі механізми контролю з боку громадян, підняти ефективність роботи органів влади при здійсненні своїх повноважень та скоротити витрати на поточні механізми волевиявлення громадян, розширити та підняти на якісно новий світовий рівень можливості громадян щодо реалізації їх демократичних прав у протилежність до рівня, який зараз існує в країні.
- Інші запропоновані елементи спрямовані на підвищення прозорості та рівня зручності й ефективності громадян та державних органів шляхом її здійснення у електронній формі.

12 Слайд 23 Персональний кабінет громадянина

Система «Персональний кабінет громадянина» — веб-портал, що надає громадянину доступ до множини визначених для нього функціональних можливостей та інформаційних сервісів, які він може використовувати в інформаційному просторі країни.

Система надає можливість громадянину:

- отримувати усю необхідну нормативну, правову та довідкову інформацію;
- створювати та подавати електронні запити та звернення у державні органи;
- отримувати інформацію про стан розгляду власного запиту чи звернення;
- переглядати відповіді за результатом розгляду заяви чи звернення державними органами;
- переглядати історію власних запитів та звернень;
- здійснювати волевиявлення в електронній формі;
- отримувати адміністративні послуги в електронній формі;
- подавати електронні звіти у контролюючі органи.

З метою забезпечення можливостей створення електронного документа пропонується використання інтегрованої системи «Арт-офіс». «Арт-офіс» надає кардинально нові можливості при роботі з визначеними розповсюдженими редакторами, призначеними для обробки текстів та таблиць, а саме:

- створення та збереження електронного документа у визначеному форматі з усіма обов'язковими реквізитами для даного виду документа з накладанням ЕЦП з додаванням посиленого сертифіката відкритого ключа;
- відтворення електронних документів у визначених форматах, в яких вони були створені, відправлені або одержані;
- створення єдиних правил збереження електронного документа для його подальшого оперативного використання;
- визначення повноважень відповідальних осіб, які мають право підпису документу і нанесення службових відміток, та відповідних правил щодо застосування цих повноважень;
- накладання ЕЦП на усі необхідні службові відмітки електронного документа (погодження, візування, доведення під підпис, резолюції тощо) відповідальними особами з обов'язковим датуванням;
- перевірка чинності електронних документів;
- забезпечення неспростовності авторства електронного документа;
- створення юридично значущих електронних документів, що відповідають вимогам національного законодавства в галузі електронного документообігу.

13 Слайд 24 Електронний офіс

Електронний офіс:

- Дозволить кожному державному службовцю аутентифікуватися в єдиному інформаційному просторі.
- Дозволить отримати доступ до усього визначеного для нього функціоналу єдиного інформаційного простору.
- Дозволить в електронному вигляді здійснювати свою діяльність згідно посадових обов'язків.
- Забезпечить інтеграцію з усіма системами в межах єдиного інформаційного простору.
- Надасть можливість працювати з електронними документами, версіями електронних документів та дорученнями.

З метою забезпечення можливостей створення електронного документа пропонується використання інтегрованої системи «Арт-офіс» по аналогії з Персональним кабінетом громадянина.

14 Слайд 25 Пряма електронна демократія

Електронна демократія (далі - ЕД) дозволяє в електронній формі реалізувати основні принципи прямої демократії, що полягають в ініціюванні, прийнятті та виконанні рішень безпосередньо громадянами, надання механізмів безпосередньої участі у формуванні та функціонуванні державної політики.

Використання ЕД надає дозволить:

- надати прозорі механізми контролю з боку громадян, підняти ефективність роботи органів влади при здійсненні своїх повноважень та скоротити витрати на поточні механізми волевиявлення громадян;
- розширити та підняти на якісно новий світовий рівень можливості громадян щодо реалізації їх демократичних прав у протилежність до рівня, який зараз існує в країні;
- забезпечити протидію можливим зловживанням;
- забезпечити вирішення основних проблем впровадження форми прямої демократії – складність формування питань, величезні строки узгодження та прийняття рішень.

В основі ЕД покладено унікальний, незмінний ідентифікатор громадянина (e-ID, наприклад, на базі біометричного паспорту), що забезпечить його однозначну ідентифікацію у Системі.

Система дозволить в першу чергу посилити демократичні права громадян шляхом вирішення наступних основних задач:

- проведення виборів усіх рівнів та типів в електронній формі, у тому числі із застосуванням складних форм голосування;
- проведення громадських референдумів будь-якого рівня в електронній формі;
- проведення електронних громадських обговорень та опитів усіх рівнів, що забезпечують, з одного боку, можливості громадськості виявити позицію та думку щодо проектів законодавчих документів, змін до них тощо, сформувані пропозиції та ініціативи та, з іншого боку, необмежені можливості щодо аналізу громадської думки;
- подання електронних громадських ініціатив усіх рівнів, що при вказаній підтримці мають розглядатись державною владою відповідного рівня;
- реалізація механізмів імперативного мандату в електронній формі для депутатів та суддів усіх рівнів згідно з волевиявленням громадськості.

15 Слайд 26 Реєстр фізичних осіб (Демографічний реєстр)

Основною метою створення єдиного державного реєстру фізичних осіб (демографічного реєстру) є консолідація, систематизація та збереження інформації про громадян України в єдиній базі даних, з метою подальшого її використання в різних сферах.

Створення державного реєстру фізичних осіб допоможе вирішити такі задачі:

- Формування єдиного, унікального, незмінного ідентифікатора.
- Інтеграція з іншими державними реєстрами, які використовують демографічну інформацію.
- Підвищення контролю над еміграцією/міграцією/імміграцією.
- Формування єдиного реєстру виборців.
- Автоматизований перепис населення.
- Удосконалення роботи РАГС-ів.
- Здійснення адресної соціальної допомоги певним групам населення.
- Вдосконалення статистичних досліджень по різних верствам населення.
- Зменшення бюрократичного апарату на різних етапах роботи з державними органами.
- Удосконалення роботи державних органів.

16 Слайд 27 Електронний парламент

Програмний комплекс «Е-Парламент» це принципово новий рівень автоматизації ділових процесів, які пов'язані з діяльністю депутатського корпусу загалом, у тому числі комітетів Верховної Ради України (ВРУ), депутатських фракцій, а також Апарату Верховної Ради України.

Електронний парламент забезпечує можливість прозорості, відкритої і підзвітної громадянам ефективної роботи ВРУ, побудови діалогу між ВРУ, народними депутатами України та громадянами, можливості демократизації законотворчого процесу з використанням сучасних стандартів доступу до інформаційних ресурсів ВРУ, що посприяє зростанню суспільної довіри до ВРУ і залученню громадян до його роботи.

Основна мета побудови та впровадження комплексу — ефективне використання наявних інформаційних ресурсів та уніфікація процедур обробки інформації при реалізації повноважень ВРУ.

Програмний комплекс вирішує завдання:

- забезпечення ефективної роботи ВРУ, її прозорості та відкритості;
- гарантування безпеки інформаційних ресурсів ВРУ і конфіденційності інформації про особу;
- налагодження діалогу між ВРУ, народними депутатами України та громадянами;
- поліпшення механізмів звітності ВРУ, народних депутатів України перед виборцями;
- забезпечення повного доступу громадян до інформації про роботу ВРУ;
- участі ВРУ у глобальному інформаційному суспільстві.

17 Слайд 28 Портал надання адміністративних послуг

Система призначена для надання юридичним та фізичним особам (отримувачам послуг) адміністративних послуг в електронному вигляді органами державної влади або органами місцевого самоврядування (надавачами послуг).

Система забезпечує виконання наступних функцій:

- перегляд списку адміністративних послуг, що можуть бути отримані користувачем в електронному вигляді;
- перегляд опису адміністративної послуги;
- створення та подання заяви до відповідальної установи для отримання адміністративної послуги;
- перегляд стану розгляду заяви;
- створення та подання відповідальною установою відповіді на заяву отримувача послуг за результатом її розгляду;
- перегляд відповіді за результатом розгляду заяви;
- перегляд історії всіх заяв користувача та результатів їх обробки.

Інформатизація та деперсоніфікація надання адміністративних послуг громадянам та бізнесу в електронному суспільстві спрямована на зменшення рівня корупції в органах державної влади, зниження навантаження на фахівців державних органів та підвищення якості взаємодії для всіх сторін.

18 Слайд 29 Система обробки звернень громадян

Система обробки звернень громадян призначена для реєстрації та збереження звернень громадян, що були подані в установу в письмовій або усній формі. Метою створення системи є:

- створення єдиної бази звернень;
- автоматизований облік звернень;
- контроль обробки звернень та контроль виконання резолюцій;
- ведення архіву звернень.

Завдяки базі звернень стануть можливими:

- побудова статистичної звітності на підставі інформації про звернення;
- пошук звернень за відповідними критеріям;
- аналітична обробка пропозицій та побажань, що надійшли від громадян

Як наслідок, головною перевагою впровадження даної системи буде зменшення бюрократичного тиску на громадян та запобігання корупції.

19 Слайд 30-31 Типова система електронного документообігу державних органів

Типова система електронного документообігу державних органів має на меті в першу чергу не створення формального дублювання паперового обігу документів, а саме відмову від паперу та забезпечення функціонування легітимного електронного документообігу.

Електронний цифровий підпис в Типовій системі електронного документообігу є одним з головних інструментів забезпечення легітимності електронного документообігу.

Головне призначення Типової системи електронного документообігу – автоматизувати весь комплекс документаційних потоків органів влади із залученням всіх відповідальних осіб, а саме, створення та погодження проектів електронних документів, введення у систему електронних документів, їх публікацію, відтворення та реєстрацію, розподіл і розсилання, оперативне збереження та використання, пошук, контроль виконання, розмежування доступу до документів, прискорення термінів опрацювання документів, удосконалення механізмів організації та виконання документів, тощо.

Для підтримки міжвідомчого документообігу Типова система електронного документообігу державних органів інтегрована до Системи електронної взаємодії електронних документообігів, яка дозволяє інформацію та документи, що обробляються у Типовій системі в автоматизованому режимі, передавати до інших відомств без обмежень в часі та територіальній розподіленості.

Переваги:

1. Універсальність, відповідність вимогам держави, загальноприйнятим нормам.
2. Можливість диференційованого підключення органів влади до єдиної мережі електронного документообігу.
3. Забезпечення електронного документообігу у відомствах, у яких складна територіально-розподілена структура.
4. Організація ефективних комунікацій, колективної роботи та координація учасників документообігу.
5. Максимальна залученість усіх відповідальних осіб у формуванні електронного документообігу.
6. Можливість регламентованої взаємодії з інформаційними ресурсами.
7. Прискорення часу надання та підвищення якості послуг, що надаються органами влади.
8. Забезпечення інформаційної безпеки.
9. Проведення аналітичної обробки інформації.

20 Слайд 34-35 «Єдиний державний архів»

Головною метою створення Системи «Єдиний державний архів» (далі — Система) є створення єдиного інформаційного простору, що дозволить об'єднати мережу архівних установ у єдину загальнодержавну систему збереження та використання Національного Архівного Фонду (далі — НАФ), а також забезпечити можливість її підключення до Загальнодержавного зовнішнього електронного документообігу.

Вихідна ситуація:

1. Територіальна розподіленість архівних установ.
2. Ручний режим обробки, видачі, прийому документів НАФ.
3. Прискорення процесів старіння та псування документів НАФ при частому використанні документів на паперових носіях.
4. Не стандартизовані процедури передачі електронних документів на архівне зберігання та організації їх подальшого зберігання.

Використання Системи забезпечить підтримку повного життєвого циклу електронного документу від його створення до передачі на архівне зберігання або знищення та уніфіковані та стандартизовані процедури передачі електронних документів на архівне зберігання.

Система призначена для:

- автоматизації процесів отримання, обробки та використання архівних документів (на паперовому носії, електронний документ);
- ведення єдиної бази архівних документів;
- розміщення електронних каталогів в мережі Інтернет;
- автоматизації ведення науково-довідкового апарату та документообігу Державної архівної служби України та мережі архівних установ.

Система забезпечує повну підтримку процесів забезпечення збереження НАФ, а саме:

- прийняття та опису нових надходжень;
- відстеження технічного стану архівних документів;
- контроль за їх місцезнаходженням;
- створення страхового фонду;
- тощо.

Для підтримки процесів використання електронних документів Система передбачає взаємодію з дослідниками і віддаленими користувачами в автоматизованому режимі, ведення договірної роботи, формування платіжних документів, формування виставок, віртуальних читальних залів, управління електронними каталогами, створення тематичних збірок тощо.

Також Система забезпечує підтримку планування, звітності та економічної діяльності: обрахування економічної доцільності та ефективності надання послуг з введенням показників експертної оцінки, виготовлення ксерокопій архівних документів, надання документів для експонування на виставках, у телепередачах, для кінозйомках, виконання тематичних запитів, складання історичних довідок, збірників документів та ін.

Підтримка міжнародного співробітництва забезпечується вільним доступом архівних співробітників і дослідників інших держав до відкритих архівних документів, а також до всіх довідкових матеріалів архівних фондів, як опублікованих, так і неопублікованих, що стосуються тем їхніх досліджень.

Для забезпечення можливості перевірки електронних цифрових підписів документів, які поступають на збереження з різних державних органів, Система підтримує будь-які Акредитовані центри сертифікації ключів України.

Основні переваги Системи:

1. Підтримка життєвого циклу електронного документу при здійсненні електронного документообігу в органах влади.
2. Підтримка основного та страхового фондів електронних документів або електронних копій паперових документів НАФ.
3. Забезпечення електронного документообігу у мережі архівних установ та Державної архівної служби України та зовнішнього електронного документообігу.
4. Максимальна залученість усіх відповідальних осіб при роботі з фондами електронних документів, що являють собою історичну цінність, та надання механізмів спрощення їх обробки та обліку.
5. Організація ефективних комунікацій замовників та виконавців при формуванні довідок по документам Національного Архівного Фонду.
6. Можливість регламентованого використання документів Національного Архівного Фонду.
7. Зменшення часу надання та підвищення якості послуг, що надаються архівними установами.
8. Забезпечення інформаційної безпеки.

21 Слайд 34 Адресний реєстр

Система «Адресний реєстр» — єдина державний інформаційна система України, що містить відомості про найменування і місцезнаходження об'єктів адресації — земельних ділянок, об'єктів капітального будівництва, житлових приміщень на усій території України, забезпечує підтримку управління нормативно-довідковою інформацією адміністративно-територіального устрою країни, адресної структури населених пунктів тощо.

Система призначена для:

- ведення єдиного класифікатору АТУ;
- ведення інформації по існуючих адресах на території України;
- внесення відомостей про нові адреси;
- ведення інформації про застарілі адресні дані та їх зв'язок з актуальними;
- надання послуг зі встановлення адреси в електронній формі;
- надання послуг з резервування адреси в електронній формі;
- надання послуг з підтвердження адреси в електронній формі.

22 Слайд 35 Система електронного запису на прийом для отримання послуг в державних органах

Система призначена для:

- Регулювання потоку відвідувачів, шляхом розподілу візитів впродовж робочого часу державного органу.
- Оптимізації та контролю зайнятості персоналу згідно з планом записів.
- Підвищення якості обслуговування відвідувачів, шляхом надання сучасних сервісів.
- Отримання інформації по завантаженості, для аналізу ефективності робочого графіку.

Система здатна реалізувати такі функціональні можливості, як:

- запис на прийом для отримання послуг в державних органах влади;
- перевірка відвідувачем стану свого запису на прийом;
- пошук державного органу за територіальним місцем розташуванням, категорією або назвою послуг, що цікавлять відвідувача;
- відображення та розрахунок вільних дат та часу для візиту по кожній обраній послугі, що спрощує процес запису;
- завдяки гнучкості системи, СЕЗ налаштовується під індивідуальні потреби конкретного державного органу: наприклад, налаштування графіків роботи та послуг для кожного окремого працівника/вікна прийому/групи працівників;
- оцінювання процесу отримання послуги відвідувачем, як наслідок — формування рейтингу державних органів;

Можна виділити наступні переваги, які надасть впровадження СЕЗ у державні органи:

- доступність послуги 365/24/7;
- зменшення навантаження на працівників та відвідувачів через зменшення черг у приймальнях;
- зручність користування для відвідувачів, що проявляється у можливості перевірки стану запису на прийом;
- зручність з боку керівництва у частині контролю працівників;
- проведення аналітики виконаних робіт працівниками, наприклад, витрачання часу на надання послуги та об'єму наданих послуг, що дозволить у майбутньому більш раціонально розподілити обов'язки серед робітників;
- підвищення лояльності населення України до державних органів.

23 Слайд 36 Електронний реєстр апостилів

Метою створення Електронного реєстру апостилів є:

- автоматизація процесів реєстрації та видачі апостилів громадянам України;
- створення єдиної бази даних відомостей про видані в Україні апостили;
- забезпечення швидкого пошуку відомостей особами, зацікавленими у підтвердженні факту видачі апостиля та перевірки відповідності записів, зроблених в апостилі та внесених до Електронного реєстру апостилів;
- підвищення рівня довіри до офіційних документів України, для яких видаються апостили.

Уповноважений орган, що має право видавати апостили та реєструвати відомості про нього у реєстрі – Міністерство юстиції, Міністерство освіти і науки, Міністерство закордонних справ і його представництва на території України, уповноважені на видачу апостилю, Державна реєстраційна служба України.

Автоматизація процесів Системи відповідає проекту Порядку реєстрації апостилів.

24 Слайд 37 Електронні торги та державні закупівлі

Система призначена для автоматизації процесів проведення державних торгів та закупівель шляхом їх здійснення в електронному вигляді на єдиному веб-порталі, на якому розміщуються організаційно-методичні матеріали, інформаційні повідомлення про електронні торги/закупівлі та результати їх проведення, здійснюються реєстрація користувачів, подача заяв на участь в електронних торгах/закупівлях та спостереження за ними, проводяться торговельні сесії електронних торгів/закупівель.

Переваги застосування Системи:

- прискорення, підвищення прозорості та автоматизація процесів проведення державних торгів та закупівель;
- забезпечення можливості контролю усіх етапів проведення торгів/закупівель у реальному часі;
- мінімізація людського фактору у проведенні торгів/закупівель - зниження ризиків корупції;
- зменшення витрат на організацію та проведення торгів/закупівель, перехід до використання електронних документів
- підвищення доступності та інформованості потенційних покупців та постачальників;
- спрощення процесів участі у торгах/закупівлях та зменшення фінансових та часових витрат потенційних покупців та постачальників.

25 Слайд 38 Сайт контролю довіреностей

На даний момент процедура перевірки довіреностей здійснюється шляхом подання запитів у паперовій формі до ДП «Інформаційний центр» та отримання результатів перевірки у паперовому вигляді. Обробка запитів та формування результатів перевірки здійснюється за допомогою Єдиного реєстру довіреностей (далі — ЄРД).

Зважаючи на неоперативність даної процедури, пропонується створити Систему, яка дозволить формувати запити та отримувати данні з бази даних ЄРД, що забезпечить: можливість здійснення оперативної перевірки довіреності шляхом внесення у підсистему пошукових даних та формування (друку) відповідного інформаційного документу з Єдиного реєстру довіреностей.

26 Слайд 39 Єдина система дистанційного навчання

Відповідно до затвердженої концепції розвитку дистанційної освіти в Україні та Положення про дистанційне навчання, кожен навчальний заклад, що надає послуги з дистанційної освіти повинен мати веб-ресурс, як основний інструмент забезпечення дистанційної освіти.

Враховуючи Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні, в якій зазначено про створення системи дистанційного навчання, основними цілями якої є:

- створення Єдиної системи дистанційного навчання на державному рівні;
- формування єдиної універсальної інформаційної платформи для навчальних закладів, що надають послуги з дистанційної освіти;
- консолідація навчальних закладів, що надають послуги з дистанційної освіти на одному ресурсі;
- збільшення кількості навчальних закладів, що надаватимуть послуги дистанційної освіти;
- контроль та перевірка адміністратором ресурсу навчальних закладів, що надаватимуть послуги дистанційної освіти.

27 Слайд 40 Державні класифікатори

Головною метою створення системи «Державні класифікатори» є створення: доступного через мережу Інтернет, єдиного, актуального джерела інформації щодо державних класифікацій (класифікаторів), яким зможуть користуватись державні установи, приватні та юридичні особи, автоматизовані системи тощо, у відповідності до прав доступу.

Створення єдиної системи державної класифікації вирішить такі задачі:

- забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією, щодо державних класифікацій (класифікаторів);
- спрощення доступу громадян та організацій до державних класифікацій (класифікаторів);
- спрощення розробки та підтримки систем, що використовують державні класифікації (класифікатори), шляхом надання доступу автоматизованим системам до державних класифікацій (класифікаторів);
- спрощення та здешевлення супроводження як класифікаторів, так і програм, що їх використовують.

28 Слайд 41 Загальнодержавний АЦСК

Головна ціль створення загальнодержавного АЦСК – це створення конкурентоспроможного програмно-технічного рішення для вирішення наступних задач:

- зменшення кількості електронних ключів у користувача як державного, так і комерційного сектору;
- створення універсальної системи криптографічного захисту з підтримкою існуючих в Україні різновидностей АЦСК;
- надання якісних послуг АЦСК на загальнодержавному рівні;
- формування регламентних процедур та механізмів обслуговування сертифікатів відкритих ключів користувачів АЦСК;
- забезпечення користувачів засобами ЕЦП та шифрування;
- надання послуги фіксування точного часу при використанні ЕЦП;
- надання користувачам засобів самостійної генерації персональних та відкритих ключів;
- формуванні довіреної третьої сторони.

29 Слайд 42 Довірена Третя Сторона

Довірена Третя Сторона (ДТС) – це сукупність сервісів, які в залежності від рівня реалізації (міждержавний, внутрішньодержавний), забезпечують:

- Транскордонну дію ЕЦП.
- Транскордонний обміну електронними документами.
- Легітимне підтвердження ЕЦП електронних документів з використанням електронних ключів та алгоритмів підпису відповідно до державних стандартів і законодавств різних країн за допомогою єдиних уповноважених державних органів ДТС.

30 Слайд 43 Електронна звітність

Метою впровадження програмного комплексу подачі електронної звітності є спрощення процедури формування, подання, обробки та подальшого аналізу електронної звітності в напрямках B2G, B2G і C2G за рахунок застосування Єдиного вікна подання електронної звітності. Центральним компонентом системи є Портал подачі електронної звітності громадянами та суб'єктами господарювання у режимі он-лайн за принципом «електронного кабінету» із застосуванням уніфікованих механізмів електронного цифрового підпису (ЕЦП) та шлюзу обробки електронної звітності.

В результаті забезпечується:

- Скорочення об'ємів паперової документації.
- Економія часу співробітників і витрат підприємства, пов'язаних з поданням звітності у контролюючі органи та отриманням довідок.
- Прийняття, обробка та інтеграція даних звітності з цільовими системами організацій-отримувачів звітності за рахунок застосування ЕЦП та шлюзу обробки електронної звітності.
- Можливість використання посиленого ЕЦП з метою засвідчення особи, що підписала документацію, та для гарантування цілісності підписаного документа.
- Підтримка ЕЦП, що сгенеровані різними акредитованими центрами сертифікації ключів (АЦСК)
- Збереження конфіденційності інформації, що передається, з застосуванням сучасних засобів шифрування потоків даних у відкритому інформаційному просторі.
- Побудова аналітичних звітів у різних зрізах з метою оперативного прийняття правлінських рішень на всіх рівнях можлива на основі зібраних звітних даних;
- Використання вбудованих інформаційних довідників для швидкості та зручності заповнення звітів;
- Використання вбудованих перевірок коректності заповнення електронної звітності;
- Можливість створення звітів безпосередньо в Електронному кабінеті користувача, або, шляхом імпорту звітів, створених в бухгалтерських програмах або інших програмах, призначених для подачі електронної звітності;
- Можливість одержання квитанцій щодо отримання та обробки звіту контролюючим органами.

31 Слайд 44 Система соціометричних досліджень та підтримки прийняття кадрових рішень

На рівні держави Система соціометричних досліджень та підтримки прийняття кадрових рішень дозволить:

- проводити цільові соціометричні дослідження щодо відношення та думки громадян, державних службовців, інших цільових груп до певних питань та пропозицій;
- проводити соціометричні дослідження та візуальний аналіз відносин опитуваних до зазначених питань або подій;
- аналізувати результати у різноманітних розрізах — вік, стать, національність, місце проживання тощо;
- на рівні державної установи:
  - проводити соціометричні дослідження в колективах різних типів та рівнів організаційних структур;
  - підтримувати прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності роботи підрозділів та організації в цілому;
  - аналізувати результати соціологічних досліджень як по професійним навичкам, так і за загальними якостями;
  - аналізувати взаємовідносини колективу, моделювати штатні та виключні ситуації в колективі тощо;
  - проводити реструктуризацію, ротацію кадрів в державній установі на основі візуалізованих результатів дослідження.

32 Слайд 45 Реєстр державних службовців та кадрового резерву

Реєстр державних службовців та кадрового резерву забезпечить:

- автоматизацію обліку державних службовців;
- інтеграцію з загальнодержавним інформаційним простором України;
- контроль прав і повноважень у загальнодержавному інформаційному просторі України;
- управління компетенціями для підвищення ефективності роботи державних органів;
- управління кадровим резервом та уникнення службових зловживань;
- аналіз можливих кандидатів на керуючі посади;
- формування бази даних про службовців.

33 Слайд 46 Типове портальне рішення державного органу та органу місцевого самоврядування

Типове портальне рішення державного органу та органу місцевого самоврядування забезпечить:

- організацію взаємодії уряду і суб'єктів господарювання через типові портали державних органів та органів місцевого самоврядування;
- створення єдиної точки доступу («єдине вікно») до всіх електронних послуг і публічних інформаційних ресурсів державних органів та органів місцевого самоврядування;
- створення каналу інформаційної та експертної підтримки громадян та бізнесу з різних аспектів взаємодії з державними органами та органів місцевого самоврядування;
- підвищення інформаційної відкритості та прозорості діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування;
- формування методології, що тиражується для створення, впровадження, та підтримки порталів державних органів та органів місцевого самоврядування.